

تقریظ و انتقاد

آغاز هشتمین سال مجله کانون سردفتران که از فروردین امسال بامزایای بیشتر جلوه گر گردید نگارنده را بر آن داشت تا ضمن عرض تبریک با نگارش چند سطر پیرامون این نشریه مفید سهمی از دین اخلاقی خود را ادا کنم.

البته همه خوانندگان بهتر از بنده توجه فرموده اند که مهمترین هدف که بمبنای آن کانون سردفتران پی ریزی شد و قوانین و مقررات آن بتصویب رسید اقدام و کمک به پیشرفتهای علمی و عملی سردفتران و پرورش و آموزش دفترباران و راهنمائیهای لازم بسایر کسانی است که بنحوی در تنظیم و ثبت اوراق و اسناد دخیل اند و باین مهم اشتغال دارند. برای نیل باین هدف عالی و منطقی اقدام و عمل بدو صورت میسر میشود. اول. تشکیل محافل علمی یا کلاسها و سمینار برای توضیحات و تذکرات لازم و مفید و از آنجمله کنفرانسهای علمی و فنی مربوط به قوانین و مقررات اسناد و دفاتر. دوم. انتشار رساله و نشریه‌هایی در موضوعات فوق که تأثیرش از قسمت اول بیشتر و منفعت آن عمومی تر است و رایج ترین انواع آن بویژه با تناسب اوضاع دنیا انتشار مجله وسایر نشریه‌های منظم میباشد.

نوعاً مطالب این قبیل نشریه ما که متنوع است و بتدریج آماده طبع و نشر میگردد هم رغبت مطالعه را بهتر میانگیزد و هم بحث و تذکرات بدیع و نوظهور و پی در پی موجب رسوخ مواد ضروری و مفید در ضمیر و ذهن خواننده خواهد بود و طبیعی است که برای سازمانی مثل دفاتر اسناد رسمی با اینوسیله بهتر میتوان مزید بصیرت و عمق اطلاعات لازمه‌مباشرین تنظیم اسناد را تأمین و فراهم ساخت.

پس با مقدمه فوق پیدا است که مسامحه در این قسمت چه ضایعه‌ای برای دفاتر بوده و حتی با دقت بیشتر میتوان بخوبی اعتراف نمود که نبودن چنان نشریه تا چه حد در ادامه اشتباهات جاریه دفاتر تأثیر داشته است!

جای کمال مسرت است که اولیاء کانون با اهمیت مجله کانون و قوف کامل دارند و رواج و تکمیل آنرا مورد توجه قرار داده‌اند و با صرف وقت و کوشش مجاهدانه وسیله انتشار منظم آن را فراهم میسازند و اینک فریضه آقایان زعمای قوم و رؤسای فاضل و دانای دفاتر است که با همکاریهای صمیمانه و معاضدتهای مادی و معنوی و تحقیقی و تجربی خود بر جمال و کمال مجله‌ای که منتسب بآنها و مال آنها و بمنظور خدمت بانهاست بیافزایند و برای تکمیل و تحسین این نشریه مفید کوشا باشند. با اینکه این مجله هشتمین سال خود را آغاز کرده و سابقه هفت ساله دارد مختصر زمانی بیش نیست که بسبب مطبوعات مایه‌دار با نظم و ترتیب ماهیانه منتشر میگردد و با توجه باینکه از همکاری تمام افراد مستعد طبقه سردفتران برخوردار نبوده و بدوش دو سه نفر بار است معدلک در همین مدت کوتاه مباحثی در آن مطرح گردیده که از مسائل مهم و قابل استفاده خالی نبوده و بحث‌های ذیقیمت مانند تاریخ تشکیلات سیاسی و حقوقی در جهان، تعدد زوجات، بحث طلاق در اثبات برتری قوانین اسلام بپورس اوراق بهادار یا ترجمه‌هایی از قبیل قوانین فقه اسلامی و درسی از دانمارک و غیره مورد استفاده اهل نظر قرار گرفته است.

ولی جای تردید نیست که از مجله کانون که تحت نظر مدیری بصیر و دانشمند و سردبیری نویسنده و فاضل و هیئت تحریریه‌ای خبیر و با اطلاع اداره میشود انتظاری جز این نیست که مراحل تکامل را سریعتر به پیماید و مثل اعلائی نشریه‌های مشابه قرار گیرد و مشحون از نظریه‌های علمی و فرضیه‌های جدید شخصیت‌های بارز حقوق اعم از داخلی و خارجی گردد و با شمول مقالات وزین و خوب و ترجمه‌های مطبوع و تحقیقات بدیع و بحث و انتقادهای سنگین و متین بر وزن و اهمیت نشریه سردفتران افزوده شود.

از آن‌هم که بگذریم مسائل مجمل و ناسفته در اوضاع دفتر خانه و سردفتر و دفتریار چه از حیث امور مربوط به اسناد و چه در قسمت اداری و اجرائیات بلکه در کیفیت استفاده از قوانین و مقررات فراوان است که وظیفه کانون و نشریه کانون است که با روشن ساختن آنها چراغی فراراه صاحبان دفاتر قرار دهد فی‌المثل روشن سازند که آیا اصلاح امور حقوقی و اسناد ایران همین است که تقریباً يك ثلث از قانون‌مدنی ما که قانون اصولی حقوق است همچنان متروک و مانده و فدای انتخاب نزدیکترین راه برای تأمین امور مالی و اجرای مقررات اداری باشد؟ - الی‌الابد عمل به صریح قانون در برابر دستور اداری تخلف شناخته‌شود؟ همواره باید سردفتر ضعیف‌ترین ناحیه حملات باشد که هر يك از اصحاب معامله از کرده خود پشیمان گشت - یا نیت نامطلوبی داشته در صدد اجرای آن افتاد یا در مقام آزار و اذیت طرف معامله آمد آسان‌تر از هر کار افشار و تهمت به سردفتر دفتر خانه تشخیص دهد و ماها با حیثیت و اعتبار سردفتر بازی کند و بعد هم که معلوم شد مبنا و حقیقتی در این‌همه مزاحمت وجود نداشته است آب از آب نجنبند. هیچ‌فردی در استگهای مسئول خسارت سردفتر نباشد؟ همچنین کانون وظیفه‌دار است که معلوم سازد آئین‌نامه‌هایی که مخالف تمام یا قسمتی از قانون بود یا تعارض مابین آنهاست چه حال دارد و سردفتر از نظر وظیفه اصلی و حقیقتی کدام طریق را به پیماید؟

بالاتر از همه این است که با بحث و تحقیق کامل روشن فرمایند که محل و موقع سردفتر چیست؟ آیا نوטר (Notaire) است که شأن او فقط ثبت و یادداشت معاملات جاریه و تنظیم اسناد بر طبق قوانین موجوده با در نظر گرفتن مراحل مختلف عقود و ایقاعات است؟ آیا برای استفاده از قوانین و شروح آنها میتواند به تحقیق و فحص خود اکتفا کند یا همواره مکلف است حتی استفاده از ظاهر و صریح قانون را فرع تشخیص دیگران (البته منظورم شارحین قانون و دانشمندان علم حقوق نیست) قرار دهد؟ آیا سردفتر تنها يك مأمور اداری است که وظیفه‌ای جز اجرای دستورهای صادره ندارد و باید بی‌نام و نشان حداکثر مانند يك مأمور قراردادی با او رفتار شود؟ آیا این صحیح است که بکنفر سردفتر يك عمر بسا همه مشکلات سر

بگریبان باشد و برای روزگار پیری یا مرگ بقدریک مأمور بسیار عادی وسیله تأمین گذران برای او بازماندگانش پیش بینی نشود؟

از این قبیل مسائل که هنوز لاینحل مانده بسیار است که اگر در همین سطور بجزء جزء آن اشاره کنم مثنوی هفتاد من کاغذ شود و در پیرامون بعضی از مطالب مهم آن میتوان بقدر چند کتاب نوشت و شاید اگر توفیق یابم در شماره آینده آنها را بیشتر مورد بحث قرار دهم و این همه مطالب ناسفته را در کجا بهتر از مجله کانون مجال طرح است و امیدوارم آن مجله گرامی در سال جدید بتواند در این جاده هموار وارد شود و فکری اساسی برای طبقه‌ای که سخنگویی آنها را در عهده گرفته است بنماید .

رضوی شیرازی

نیاز ما ناز دوستان را میخورد

برای آشنائی خوانندگان با روش و مفاهیم جدید حقوقی و قضائی و استفاده آنان از مطالب و موضوعاتی که برای سردفتران و سوداگران و دانش پژوهان رشته حقوق لازم و مفید است مجله درج مقالات و بحث و انتقاد در باره کلیه مسائل مربوط به حقوق مدنی- حقوق اداری - حقوق اقتصادی و سیاسی - حقوق بین الملل خصوصی و عمومی ، حقوق تطبیقی ، جرم شناسی، روانشناسی، جزائی، طب قانونی امور اجتماعی و انتظامی، قوانین بیمه، حمل و نقل، کار و خدمات اجتماعی، صنعتی، علائم و اختراعات می‌پذیرد و برای ادامه همکاری دانشمندانی که در تحقیق و نگارش در اطراف این قبیل مسائل رغبت دارند آماده تراضی است .